

кое-то ще постави въ отношение къмъ туй понятие, и за да бѫде суждение-то му логически вѣрно, трѣба да знае: какъ да го постави въ това отношение? —

1) За да можемъ да разбираемъ добрѣ едно понятие, трѣба най напредъ да пріемнемъ за несомнѣнно и истинно *то*, щото се нахожда въ понятие-то; освенъ това, въ него трѣба да се съдѣржатъ напѣлно вещества-та извѣстнаго предмета за всички-тѣ возможни сужденія, понятие-то єще трѣба да е ясно и добрѣ ограничено. Суждение-то слѣдователно е едно развиваанье и овеществленіе на понятие-то; и колкото послѣднѣе-то е по ясно, толкова и суждение-то быва по опредѣлено и по рѣшително: — колкото сирѣчъ единъ человѣкъ по добрѣ познава единъ предметъ, толкова по смѣло и по рѣшително може да сѣди за него; и колкото съдѣржанье-то на понятие-то е по пѣлно, толкова оно быва и по основателно и — толкова е по лесно да се сѣди за него. — Тѣй напримѣръ, до преди нѣколко години нѣкои историци казвахѫ че Кирилъ и Методий привели пѣрви пѣть Священное писаніе на „Церковно Славянскій язикъ“ — ако обаче попыташе нѣкой: кой е тойзи Церковно-Славянски язикъ?? — то никой не можаше на вѣрно и точно да отвѣщае, понеже не знаяше, както всѣкому е извѣстно сега, и както е достовѣрно и точно доказано че тойзи Церковно-Славянски язикъ е старо *Бѫлгарскій нашъ язикъ* . . . Слѣдователно, понятие-то „Церковно-Славянскій язикъ“ е тѣмно и неограничено, за това и суждение-то му е неопределено; но спорядъ ясно-то и отдално понятие „Бѫлгарскій язикъ“ быва и суждение-то му рѣшително. —

2) А за да можамъ да издирамъ и опредѣлимъ точно *отношеніе-то* на едно понятие къмъ друго едно, трѣба по напредъ да упознаемъ добрѣ объемъ-тѣ и съдѣржанье-то на негови-тѣ бѣляци; извѣстно е